

Til

8. april 2014

Stortingets energi- og miljøkomité

energi-miljoe@stortinget.no

Vi viser til Dokument 8:23 S (2013 – 2014), med representantforslag fra stortingsrepresentantene Marit Arnstad, Heidi Greni, Janne Sjelmo Nordås og Geir Pollestad. Undertegnende organisasjoner vil med dette knytte noen kommentarer til forslaget.

Bakgrunn

I mars 2010 rettet våre organisasjoner en samstemt henvendelse til Miljøverndepartementet med forslag om felles dugnad for en mer effektiv gjennomføring av jakten på bjørn og jerv innenfor rammene av vedtatt rovdyrpolitikk, se vedlagte opprop. Det tok nærmere to år innen Miljøverndepartementet svarte på henvendelsen, og da uten å imøtekomme noen av forslagene.

I rovviltforliket fra 2011 ble det fastslått at man primært ønsket at bestandsregulering av de store rovdynene skulle skje gjennom lisensfelling og kvotefelling. Dette var et viktig politisk signal for å bidra til en alminneliggjøring av forvaltningen av de store rovdynene.

Erfaringene med lisens- og kvotefelling (ofte omtalt som lisens- og kvotejakt), er gjennomgående gode og positive. Fremdeles er det slik at det fortsatt gjenstår en del før jegerne klarer å fylle de fastsatte kvotene i en del tilfeller.

Det er flere forhold som spiller inn med hensyn til å fylle de fastsatte fellingskvotene:

- Rammebetingelsene for utøvelsen av lisens- og kvotefelling.
- Størrelsen på kvotene i forhold til faktisk bestand i de områdene det åpnes for jakt.
- Erfaring og kompetanse hos jegerne – ofte er dette nye jaktformer på nye viltarter i områder med liten tradisjon for slik jakt.
- Den stigmatisering som jegerne blir utsatt for fra miljøer som er uenig i hele rovdyrpolitikken og at store rovdyn felles.

Vi støtter representantforslaget i Dokument 8:23S (2013-2014) og skal nedenfor kommentere noen av punktene i forslaget.

Pkt. 1:**Utvidelse av perioden for lisensjakt på bjørn og jerv, samt tilpasning av jaktdagens lengde til nabolandene.**

Vi har ved flere anledninger tatt til orde for at jaktstart for jerv bør tilpasses jaktstart for villreinjakta, det vil si oppstart fra og med 20. august. Det vil gi villreinjegere i områder med kvote for lisensfelling av jerv anledning til å felle jerv dersom de kommer over dyr i forbindelse med jakta. Siden jervejakten er avhengig av grunneiers tillatelse, unngår man brukerkonflikt mellom villreinjegere og andre mulige jegere.

Antall jerv felt av lisensjegere som andel av totalkvote er for lavt:

2011-12: 43 av 128

2012-13: 58 av 183

2013-14: 37 av 146

Dette betyr at uttakene må tas gjennom ekstraordinære uttak (EOU). Det er grunn til å tro at det er store summer å spare dersom man kan unngå ekstraordinære uttak (anslått til 70 – 90 000 kroner per individ). Videre vil flere rovdrydrepte sau og tamrein kunne spares ved utvidet ordinær lisensfelling. Når det gjelder bjørn, er det ønskelig med en mulighet til å utvide jakta noe utover 15. oktober som er sluttdatoen i dag. Gode sporingsforhold er ofte viktig for å kunne effektivisere bjørnejakta, og slike forhold kan ofte komme i siste halvdel av oktober. Vi har registrert at motstanden mot utvidet jakttid på bjørn, ofte begrunnes i dyrevelferd. En løsning kan derfor være å gi rovviltneemndene hjemmel for å utvide jakttiden for bjørn etter 15. oktober. Rovviltneemndene må da vurdere om forholdene ligger til rette for det, herunder vurdere dyrevelferdsmessige forhold, i de områdene hvor det er fastsatt fellingskvoter og hvor det er ønskelig å få tatt ut bjørn.

Vi ser ikke behov for at det gis forskrift om jaktdagens lengde. Den enkelte jeger bør selv - ut fra vær- og lysforhold - kunne vurdere på hvilke tider av døgnet det er forsvarlig å utøve jakt. Lysforholdene varierer svært mye mellom de ulike delene av landet, noe som vanskelig vil kunne fanges opp gjennom generelle regler.

Pkt. 2: Utvidelse av jaktperioden for kvotejakt på gaupe i Nord-Norge

I representantforslaget bes regjeringen om at jaktperioden for kvotejakt på gaupe i Nord-Norge utvides til 30. april, fordi det er problematisk å regulere gaupebestanden gjennom kvotejakt. Vi slutter oss til denne oppfordringen.

Mørketiden gir begrensede muligheter for å utnytte dagens jakttid i nord. En forlenget jakttid vil kunne bidra til økte muligheter for jakt også i denne landsdelen. Ser man til Sverige har man differensiert jakttid på gaupe der jakttida er utvidet i de nordligste områdene.

Som for annen kvotejakt, enten det er elg, hjort eller annet vilt, felles normalt en stor andel av kvoten de første dagene. En lang jakttid er imidlertid viktig for å kunne fange opp vanskelige vær- og sporingsforhold i enkelte distrikter.

Som argument mot forlengelse av jakttiden på gaupe, vil noen hevde at en slik utvidelse vil stride mot yngletidsfredningen. Det er i den sammenheng grunn til å minne om at yngletidsfredningen ikke uten videre løper fra tidspunktet for brunsttidspunktet/parringen. For andre pattedyr, som f.eks. rådyr og elg, starter brunsten lenge før jakttiden overhodet har startet. Vi mener derfor at yngletidsfredning ikke kan brukes som en generell begrunnelse for å gå i mot forlengelse av jakttid på gaupe i nord.

Pkt. 3: Ønske om å tilrettelegge for bedre og mer effektiv lisens- og kvotejakt

Pkt. 3 a - Tillate «løs på drevet halsende hund» ved lisensjakt på jerv og bjørn.

Bruk av hund i forbindelse med jakt på store rovdyr vil kunne effektivisere jakten. Vi har derfor ved flere anledninger bedt om at det åpnes for bruk av løs på drevet halsende hund, da først og fremst i forhold til bjørn og jerv.

Erfaringer fra Sverige har vist at jakt med hund bidrar til en betydelig effektivisering av bjørnejakta. I Sverige var det satt en kvote på 306 bjørn og det ble felt 305 dyr. Majoriteten av bjørnene ble felt etter jakt med drivende hunder. Jakta med drivende hund kan gjennomføres på en god og forsvarlig måte også for bjørnen. Mange norske jegere reiser i dag til Sverige for å jakte bjørn med sine løs på drevet halsende hunder. De bør kunne benytte de samme hundene til tilsvarende jakt også i Norge.

Økte muligheter for bruk av hund vil kunne bidra til økt interesse for å jakte jerv og bjørn, ikke minst i områder uten særlige tradisjoner for slik jakt. Det må gjerne settes begrensninger i hvor mange hunder som kan slippes samtidig.

Pkt. 3 b - Tillate bruk av fastmontert lys under åtejakt på jerv, og bruk av lommelykt/hodelykt ved sporjakt på jerv.

Når det gjelder forslaget om å åpne for bruk av fastmontert lyskilde under åtejakt på jerv, er dette et eksempel på hva som kan være aktuelt å vurdere nå når Stortinget har vedtatt endringene i viltloven, jfr. Prop. 161 L (2012 – 2013), herunder en forskriftshjemmel som kan åpne for åtejakt med bruk av kunstig lys også for andre arter enn rødrev.

Vi oppfordrer komiteen til å gi tydelige signaler til Klima- og miljødepartementet om å ta med forslaget om bruk av fastmontert lyskilde under åtejakt på jerv når de igangsetter et arbeid for å fastsette en slik forskrift.

Pkt. 3 c - Tillate bildeovervåking av båser for fangst av gaupe og jerv.

Bildeovervåking av båser for fangst av gaupe og jerv må godkjennes som dekkende tilsyn. I dag er det krav at båsen skal inspiseres to ganger i døgnet. Når departementet i sin tid avslo dette forslaget fra oppropet fra 2010 (nevnt i innledningen i dette brevet), under henvisning til dyrevelferdshensyn, må det bero på en misforståelse.

Bildeovervåkning gir tvert i mot en raskere rapportering ved at det sendes varsel straks fellen har gått igjen, i tillegg til bilde to ganger i døgnet. Ved funksjonsfeil må fangstmannen inspisere båsen dersom bildet ikke blir mottatt. Kontroll med tilsynet av fangstinnretningen blir enda sikrere med et slikt opplegg da billedrapporteringen kan loggføres elektronisk. Det er ubetinget gode erfaringer med slik bruk av elektronisk overvåkning i forbindelse med forskningsfangst.

Pkt. 3 d - Gi lettere adgang til bruk av snøskuter til uttransport av åte og bås/åtebu ved jervejakt.

Vi støtter forslaget om anledning til å åpne for bruk av snøscooter for å kunne betjene jakt- og fangstlokaliteter som ligger langt vekk og værutsatt til, og ser det som ønskelig at kommunene skal ha en mulighet til å tillate slik transport.

Om rovviltneemndenes myndighet – ønske om økt fokus på jakt-/jeger- og viltinteresser

Erfaring har vist at når rovviltneemndene, i arbeidet med sine forvaltningsplaner og oppfølging av kravet om sonering, skal vurdere de ulike hensynene, blir jakt-/jeger- og viltinteressene i liten grad vektlagt. Beiteinteressene skal ha første prioritet, men vi mener likevel at det er viktig at rovviltneemndene også følger opp forutsetningene om å trekke inn hensynet til andre interesser, herunder jakt-/jeger- og viltinteressene.

Jegerne er en gruppe som er viktige, både i forhold til å gjennomføre bestandsregistreringer gjennom lokal medvirkning og i forhold til å oppnå en effektiv lisens- og kvotefelling i tråd med fastsatte kvoter. Dersom jegerne opplever over tid at dette ikke blir vektlagt i forhold til soneinndeling og kvotetildeling for lisens- og kvotefelling, vil det igjen kunne slå negativt ut for motivasjonen til å ta del i den praktiske forvaltningen av de store rovdyrene. Dette igjen vil kunne medføre økt konfliktnivå og en rovviltforvaltning som i mindre grad er involverende, med vekt på lokal medvirkning og hvor rovdyrene forvaltes mest mulig på lik linje med våre øvrige viltarter.

Vi vil derfor rette en henstilling til komiteen om at den anmoder om at rovviltneemndene også ivaretar slike hensyn i de regionale forvaltningsplanene og den løpende forvaltningen av områdene.

Lisensjakt på ulv må tillates også innenfor ulvesonen

Vi ser et stort behov for at det blir tatt noen grep som kan bidra til å redusere belastningen for områdene som ligger innenfor ulvesonen. Vi mener det bør kunne iverksettes slike tiltak uten å komme i konflikt med de vedtatte bestandsmålene for ulv. Det må i så fall legges til rette for lisensfelling i hele ulvens utbredelsesområde, også innenfor ulvesonen.

Familiegruppene som skal oppfylle det vedtatte bestandsmålet og eventuelt særlig verdifulle individer kan unntas området for lisensfelling i det enkelte tilfellet.

Avslutning

Undertegnende organisasjoner anmoder med dette om energi- og miljøkomiteens grundige behandling av representantforslaget. I tillegg til våre spesifikke kommentarer ovenfor, ønsker vi å påpeke nødvendigheten av å gi de utøvende forvaltningsorganer tydelige avklaringer på hvordan rovdyrforliket skal forstås. Vi viser til representantforslagets pkt. 4, 5 og 8 som alle berører denne problemstillingen. Det er grunn til å nevne at problemstillingen vedrørende tolking av forliket også er tatt opp av de åtte rovviltneemndene i et felles brev til departementet. Dette underbygger behovet for at Stortinget tar tak i disse problemstillingene.

Dersom det gis anledning til det stiller gjerne en eller flere av våre organisasjoner opp til et møte med komiteen.

Med hilsen

Gudbrand Kvaal
Adm. direktør
Norges Skogeierforbund

Gaute Nøkleholm
Adm. direktør
NORSKOG

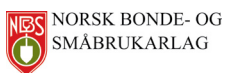

Per Skorge
Generalsekretær
Norges Bondelag

Lars Erik Wallin
Generalsekretær
Norsk Sau og Geit

Olaf Godli
Generalsekretær
Norsk Bonde- og Småbrukarlag

Knut J. Herland
Leder
Utmarkskommunenes
Sammenslutning
(sign.)

